

Agendanr.: 24
Voorstelnr.: RB2020038
Onderwerp: Herziening Nota Bovenwijkse Kosten (NBK1) Hoofdinfrastructuur incl. verloop reserve NBK1
Programma: Stedelijke Ontwikkeling en Bereikbaarheid

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 21 april 2020

Voorstel / besluit:

Het voorstel is om het volgende te besluiten:

1. de herziening NBK1 d.d. april 2020 vast te stellen conform de voorgestelde mutaties inclusief het reserveverloop van de reserve NBK1
2. de drie bovenwijkse projecten met een totale omvang van € 6 miljoen uit de in 2019 nieuw gevormde reserve "Uitvoering raadsagenda projecten leefomgeving en voorzieningen" als dotatie over te hevelen naar de reserve NBK1 en deze tevens als toekomstige onttrekking in te rekenen in de herziening NBK1;
3. de bijdragen aan de provincie Noord-Holland voor werkzaamheden aan de N241 en N242 ad in totaal € 352.000,- te dekken uit de reserve NBK1;
4. de rentetoevoeging aan de reserve NBK1 als vaste dotatie te beschouwen en deze jaarlijks structureel te bepalen op het niveau dat in de meerjarenbegroting is ingerekend;
5. de beschikbare financiële ruimte binnen de NBK1 te reserveren voor nieuwe bovenwijkse projecten, die zichtbaar worden in het nog op te stellen Mobiliteitsprogramma;
6. akkoord te gaan met de door de provincie voorgestelde slotafrekening van de N194 (N23 Westfriisaweg);
7. een bedrag van € 100.000,- in de herziening NBK in te rekenen als toekomstige onttrekking voor bewegwijzering.

Inleiding

In uw raadsprogramma staat vermeld dat goede en veilige verbindingen essentieel zijn voor een goed woonklimaat in Heerhugowaard voor het bereiken van werk en voorzieningen. Ten opzichte van de afgelopen jaren van investeren in de hoofdwegenstructuur, komt de focus steeds meer op het stimuleren van lopen en fietsen te liggen, vaak in combinatie met openbaar vervoer en gericht op directe, veilige verbindingen in en uit onze stad. Dit soort infrastructurele projecten zijn veelal 'bovenwijkse projecten', een functionele betekenis maar met een juridische status vanuit huidig en nieuw omgevingsrecht.

De gemeente kent al geruime tijd het instrument Nota Bovenwijkse Kosten (NBK1); de juridische status van 'bovenwijkse projecten' uit het omgevingsrecht maakt de NBK1 tot een solide toekomst vast instrument voor ons als gemeente. Toekomst vast en onmisbaar, omdat wij regelmatig als gemeente tot andere businesscases in gebiedsontwikkeling zullen moeten komen, waarbij het initiatief van ontwikkelingen regelmatig aan derden moet worden overgelaten. De aanwezigheid van een NBK1 is daarbij van belang om een bijdrage af te dwingen. De NBK1 wordt o.a. gevoed door afdrachten van ontwikkelaars die zo bijdragen aan infrastructurele projecten met een bovenwijken karakter. Maar het is ook de gemeente zelf die vanuit het zgn. profijt- en proportionaliteitsbeginsel doteert bij de dekking van bovenwijkse projecten, immers ook de bestaande stad profiteert van bovenwijkse voorzieningen. Dekking van bovenwijkse projecten vindt plaats door middel van aanwending van de bestaande reserve NBK1. Alle in de nota opgenomen dotaties en onttrekkingen worden opgenomen en geborgd in deze reserve.

In 2017 is de NBK1 voor het laatst vastgesteld waarin o.a. is besloten om de bijdrage aan de toekomstige investering van de spooronderdoorgang Zuidtangent te bepalen op € 15 miljoen inclusief voorbereidingskosten en exclusief de bijdrage Spoorse Doorsnijding (Spodo) van € 3,6 miljoen en om deze bijdrage in 80 jaar af te schrijven; daarom loopt de reserve NBK1 qua tijd erg lang door en is monitoring belangrijk. Ook zijn in de besluitvorming 2017 regels ten aanzien van NBK-afdrachten geactualiseerd. Voor verdere details wordt verwezen naar het raadsvoorstel RB2017006. In bijlage 1 (Bij20-200) treft u het resume van de NBK1; naast een opsomming van dotaties en onttrekkingen wordt een financiële vergelijking gemaakt met de opzet uit 2017.

Beoogd effect

De herziening van de NBK1 verstrekt inzicht in het verloop en de huidige bestedingsruimte van de reserve NBK1, waarbij rekening wordt gehouden met al aangegane verplichtingen en met cofinanciering zoals groot onderhoud en subsidies e.d. Tevens kan antwoord gegeven worden op de vraag of en zo ja hoeveel ruimte er nog in de reserve zit waarbij nieuwe projecten worden geïnventariseerd en geprioriteerd, die dan op de wat langere termijn afgedekt zouden kunnen worden. In 2019 is ca. € 0,7 miljoen bovenwijkse bijdrage ontvangen vanuit private ontwikkelingen via exploitatie-overeenkomsten die inmiddels verwerkt zijn in het verloop van de reserve.

De doelbesteding van de reserve NBK1 stelt ons in staat om mét de reserve ook tot subsidieaanvragen te komen. Met de reserve NBK1 en daaraan gekoppelde bovenwijkse projecten is de eis uit veel provinciale subsidieregelingen om eigen middelen in te brengen in principe al voortijdig geregeld.

Argumenten

1.1 Verwerking van noodzakelijke aanpassingen

Inmiddels is er voldoende aanleiding om de nota NBK1 incl. het verloop van de reserve NBK1 aan te bieden en besluitvorming te vragen op een aantal punten, die van invloed zijn op het verloop van de reserve.

1.2 De Raad heeft budgetrecht.

Het doorvoeren van mutaties in een reserve is een aangelegenheid van de gemeenteraad. Onttrekkingen d.m.v. het voteren van uitvoeringskredieten vinden plaats als de raad daar expliciet toe besluit.

2.1 Overheveling van in totaal € 6 miljoen aan bovenwijkse projecten

Het is belangrijk om een consistente lijn te voeren als het gaat om kostenverhaal. De gemeente loopt mogelijk tegen problemen aan bij kostenverhaal als gemeentelijke bovenwijkse projecten niet op een gelijke manier worden bekostigd. In de voorjaarsnota 2019 is een reserve "Uitvoering raadsagenda projecten leefomgeving en voorzieningen" gevormd. Deze reserve is o.a. ter dekking van projecten met een bovenwijkse karakter. Het voorstel is nu om deze bovenwijkse projecten met een totale omvang van € 6 miljoen over te hevelen naar de reserve NBK1, zodat alle bovenwijkse projecten uit dezelfde reserve worden gedekt.

Het betreft de volgende 3 projecten: de Oosttangent Zuidelijk deel, de ontwikkeling van het stationsgebied voor de delen met een bovenwijkse karakter en diverse fietsroutes.

In dezelfde vergadering wordt uw raad in drie afzonderlijke voorstellen met een inhoudelijke onderbouwing geïnformeerd over deze 3 projecten, waarbij tevens per voorstel een beslispunt is opgenomen om een kredieten te voteren. De dekking van de totale kredietaanvraag is als onttrekking verwerkt in de herziening NBK1.

Door separate besluitvorming per project kunt u met het accorderen van een aangevraagd uitvoeringskrediet expliciet een project "op groen zetten" na een inhoudelijke afweging. De dekking is daarbij geborgd in de bijgaande stukken van de NBK herziening.

3.1 Inrekenen van een onttrekking voor bijdragen aan provincie

Op 12 december 2017 hebben wij een akkoord gesloten met de provincie om financieel bij te dragen aan de reconstructie van de provinciale weg N241 ter hoogte van de A.C. de Graafweg en N242 (Bij de Smuigelweg en de Pannekeetweg). De totale gemeentelijke bijdrage aan de provincie voor deze werkzaamheden is bepaald op € 352.000,-. Voorgesteld wordt om deze bijdrage te dekken uit de NBK1.

4.1 Rente toerekening aan reserve.

Op dit moment wordt jaarlijks 2% rente toegevoegd aan de Reserve NBK1. Hiervoor is in de meerjarenbegroting een bedrag van € 286.000,- opgenomen. Het voorstel is om deze huidige rentedotatie om te zetten in een vaste dotatie voor de gehele looptijd. Dit betekent dat er structureel vanaf 2021 jaarlijks € 286.000 zal worden toegevoegd waarbij er geen effect optreedt voor de gemeentelijke exploitatie.

6.1 Slotafrekening van de N23 Westfrisiaweg (N194)

In de Realisatieovereenkomst N23 Westfrisiaweg van 26 augustus 2010 is de gemeentelijke bijdrage aan dit project vastgelegd. Na afronding van de werkzaamheden voor de spooronderdoorgang Kamerlingh Onnesweg is op 28 december 2012 de voorlopige verrekening opgesteld, PNH kenmerk 125984/127254, op basis van gemaakte kosten. De te verrekenen kosten van de door de gemeente voorgefinancierde kosten zijn vooruitlopend op definitieve slotrekening met deze bijdrage verrekend. Een in 2014 opgestelde accountantsverklaring heeft aangetoond dat de kosten doelmatig en rechtmatig zijn besteed.

Inmiddels heeft de provincie een slotafrekening opgesteld:

Door de gemeente aan PNH in rekening gebrachte kosten van de voorfinanciering N23	€ 10.962.210
Nacalculatie voorfinanciering gemeente Heerhugowaard in project N23	€ 11.050.510
Door de provincie aan de gemeente te betalen via slotafrekening N23	€ 88.300

Al door PNH aan de gemeente gefactureerde bijdrage N23 (Realisatie overeenkomst N23)	€ 11.052.691
Nacalculatie bijdrage N23 (verrekening definitieve GWW index peildatum januari 2013)	€ 11.142.551
Door de gemeente nog te betalen aan de provincie via slotafrekening N23	€ 89.860
Slotafrekening bijdrage gemeente Heerhugowaard in project N23	€ 1.560

De slotafrekening is t.o.v. de bijdrage van de gemeente in het project N23 nihil. Het voorstel is dan ook dat bij deze slotafrekening geen verrekening meer plaatsvindt tussen partijen.

7.1 Inrekenen van een bijdrage aan aanpassing bewegwijzering

Door de aanleg van de Westfrisiaweg (N194) in Heerhugowaard is er een belangrijke (ontbrekende) verbinding ontstaan tussen de oude N507 en de N242. Met zo'n nieuw tracé verandert niet alleen de bewegwijzering op dit traject maar ook in de omgeving rond de weg. Het is hierbij de bedoeling om over te stappen van verlichte wegwijzers naar onverlichte wegwijzers. De verlichte wegwijzers zijn afgeschreven en relatief duur in onderhoud. Er is inmiddels een offerte uitgebracht en voor de dekking van de aanpassing van de bewegwijzering zijn diverse budgetten in beeld. Hiervoor komt op korte termijn een separaat voorstel. De totale investering is geraamd op een bedrag van € 240.000,- en kan deels als bovenwijks worden bestempeld. Naast de inzet van onderhoudsbudgetten wordt dan ook voorgesteld om een bedrag van € 100.000,- ten laste te brengen van de NBK1.

Kanttekeningen

Er is sprake van risico's ten aanzien van het uitgangspunt rente.

Als het onder 4.1 Kanttekeningen gestelde uitgangspunt inzake de rente vanaf 2021 voor de rest van de looptijd verlaten zou worden, heeft dit verstrekende gevolgen voor het verloop van de reserve. Zo zou de reserve NBK1 zonder de voorgestelde jaarlijkse dotatie van € 286.000,- een negatieve stand laten zien van ca. € 23 miljoen.

Financiële gevolgen

In bijlage 2 (BIJ20-201) is het verloop van de reserve zichtbaar gemaakt, waarbij rekening is gehouden met alle eerder vastgestelde onttrekkingen en dotaties en met alle hierboven genoemde voorstellen. Het verloop van de reserve tot einde looptijd is zodanig dat er nu ruimte is voor nieuwe investeringen tot een bedrag van ca. € 7,0 miljoen. Dit lijkt veel maar de inschatting is dat op korte termijn veel nieuwe projecten zich zullen aandienen met een bovenwijks karakter die nog niet zijn afgedekt. Een voorbeeld hiervan zijn verschillende fietspaden met een nog

ongedekte omvang van ca.€ 4 miljoen. Daarnaast is de 2^e fase van het stationsgebied met bovenwijkse onderdelen nog niet afgedekt.

In 2020 wordt verder gewerkt aan een inventarisatie om te komen tot een zgn. mobiliteitsprogramma. Vanuit deze inventarisatie kan worden bepaald welke projecten een bovenwijks karakter hebben en hoe deze na een prioriteitstelling financieel afgedekt kunnen worden.

Preventief toezicht

Ja, besluitvorming leidt tot een begrotingswijziging.

Communicatie

Bij positieve besluitvorming zal het verloop van de reserve NBK1 worden opgenomen als onderdeel van de jaarstukken 2019. De NBK1 zal als raads kader, als methodiek en als dekkingsbron aan importantie toenemen. Hierbij is het tevens van belang om het juridisch kader te actualiseren i.c. de afstemming met de omgevingsvisie

Uitvoering

Bij positieve besluitvorming is de financiële dekking is geborgd voor de drie eerder genoemde projecten, die tegelijkertijd aan u worden aangeboden en waarbij uitvoeringskredieten worden aangevraagd. Tevens zullen de transacties met de provincie voor de bijdragen aan de N241 en 242 worden afgerond en zal de door de provincie voorgestelde slotafrekening N23 worden geaccordeerd.

Monitoring/Evaluatie

Dit vindt één keer per jaar plaats met behulp van de bestuursrapportage (Burap). Eventuele majeure afwijkingen op de herziening zullen hierin kenbaar worden gemaakt. De herziening van de grex vindt éénmaal per jaar plaats en loopt mee met de cyclus ten behoeve van het opstellen van de jaarstukken. Gedurende het jaar wordt de projectwethouder op de hoogte gehouden van belangrijke actualiteiten en ontwikkelingen.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bij20-200	Bijlage 1 Resumé Nota NBK1
Bij20-201	Bijlage 2 Verloop reserve NBK1

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Stad en Ruimte d.d. 12 mei 2020
RB2020038 Herziening Nota Bovenwijkse Kosten (NBK1) Hoofdinfrastructuur incl. verloop reserve NBK1 :

Bespreekstuk

Nr.: RB2020038

Voor	Allen
Tegen	---

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 april 2020;

gelet op het advies van de commissie Stad en Ruimte d.d. 12 mei 2020;

gelet op:

Wet Ruimtelijke Ordening (afd. 6.15 en 6.24), Besluit Ruimtelijke Ordening (afd. 6.2) en diverse artikelen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);

b e s l u i t

1. de herziening NBK1 d.d. april 2020 vast te stellen conform de voorgestelde mutaties inclusief het reserveverloop van de reserve NBK1
2. de drie bovenwijkse projecten met een totale omvang van € 6 miljoen uit de in 2019 nieuw gevormde reserve "Uitvoering raadsagenda projecten leefomgeving en voorzieningen" als dotatie over te hevelen naar de reserve NBK1 en deze tevens als toekomstige onttrekking in te rekenen in de herziening NBK1;
3. de bijdragen aan de provincie Noord-Holland voor werkzaamheden aan de N241 en N242 ad in totaal € 352.000,- te dekken uit de reserve NBK1;
4. de rentetoevoeging aan de reserve NBK1 als vaste dotatie te beschouwen en deze jaarlijks structureel te bepalen op het niveau dat in de meerjarenbegroting is ingerekend;
5. de beschikbare financiële ruimte binnen de NBK1 te reserveren voor nieuwe bovenwijkse projecten, die zichtbaar worden in het nog op te stellen Mobiliteitsprogramma;
6. akkoord te gaan met de door de provincie voorgestelde slotafrekening van de N194 (N23 Westfriaweg);
7. een bedrag van € 100.000,- in te rekenen als toekomstige onttrekking voor bewegwijzering.

Heerhugowaard, 2 juni 2020

De Raad voornoemd,

de griffier,
G.J. de Graaf

de voorzitter,
A.B. Blase